

Kvalitetsredovisning T2 2020 - nämndens verksamheter

Innehållsförteckning

1 Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.....	3
1.1 Inledning.....	3
1.2 Sammanfattade reflektioner.....	3
1.3 Uppföljning av kommunala mål.....	5
1.4 Andel avhoppade elever från gymnasiet	8
1.5 Förvaltningens uppföljningsområden inom det statliga uppdraget.....	8
1.5.1 Omsorg, utveckling och lärande/Kunskaper.....	8
1.5.2 Övergångar och samverkan.....	17
1.5.3 Uppföljning, utvärdering och utveckling/Bedömning och betyg	20
1.6 Förskoleklass	23
1.7 Fritidshemmet.....	23
1.8 Helg- och nattverksamhet.....	24
1.9 Öppen förskola/familjecentrerat arbete	25
1.10 Gymnasiesärskolan.....	26

1 Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1.1 Inledning

Det systematiska kvalitetsarbetet ska ge underlag för utvecklingsåtgärder för att de nationella målen för all utbildning ska uppnås. Huvudmannens ansvar för utbildningens genomförande innebär att se till att det vidtas åtgärder för förändring och förbättring när brister synliggörs via det systematiska kvalitetsarbetet.

Syftet med föreliggande rapport är att ge en lägesbedömning av verksamheterna inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområden. Rapporten är en del i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och utgår från uppföljning av läroplanernas huvudområden samt de kommunala mål som kan knytas till de läroplansområden som behandlas i rapporten. I kommunens nya styrmodell mäts nämndens mål med indikatorer som avläses årligen.

Tertialrapport 2 är en delrapport. Ett område som följs upp är elevers utveckling och lärande. Underlag för utvärderingen, när det gäller kunskaper, är verksamheternas resultat i form av bedömningar, betyg, prov- och examensresultat m.m.

Läroplanerna för nämndens verksamheter skiljer sig åt för de områden som mäts och följs upp i tertial 2, men vissa gemensamma områden finns.

Resultat från förskolan redovisas under läroplansområdena "omsorg, utveckling och lärande" (kapitel 2.2), "övergång och samverkan" (kapitel 2.5) samt "uppföljning, utvärdering och utveckling" (kapitel 2.6) i form av strävansmål. Utöver detta följer förskolan även upp helg- och nattverksamhet samt öppen förskola/familjecentrerat arbete.

Grundskolans resultat redovisas under läroplanens rubriker "kunskaper" (kapitel 2.2), "övergång och samverkan" (kapitel 2.5), "bedömning och betyg" (kapitel 2.7) samt förskoleklass (kapitel 3) och fritidshem (kapitel 4).

Gymnasieskolans resultat redovisas under läroplansrubrikerna "kunskaper" (kapitel 2.1) samt "bedömning och betyg" (kapitel 2.5). Vidare redovisar gymnasieskolan arbetet med "övergångar". Gymnasieskolan redovisar också särskolan i en separat rapport (bifogas).

På grund av chefsbyten och organisationsförändringar lämnar inte vuxenutbildningen någon rapportering på verksamhetsnivå. Därför utgår vuxenutbildningen även i denna rapport, för att återkomma i T3. Kvalitetsredovisningarna på enhetsnivå bifogas.

Stöd och utveckling (SoU) är en nyttillkommen verksamhetsgren inom utbildningsförvaltningen. I SoU ingår Modersmål, Elevhälsa, Naturskolan/ENaT (Enköpings Naturvetenskap och Teknik) samt forskning och utveckling (FoU). Dessa verksamheter följer, i olika omfattning, upp läroplansområdena "kunskaper", "övergång och samverkan" samt "uppföljning, betyg och bedömning". Verksamheten utgör, i varierande grad, stöd för förskolan, grundskolan och gymnasiet.

Ansvariga för rapporten är Måns Hellström (Utredare) och Maria Flinck Thunberg (Verksamhetschef stöd och utveckling).

1.2 Sammanfattade reflektioner

En högre andel av årets grundskoleelever i årskurs 9 har gymnasiebehörighet jämfört med föregående årskurs (87 % 2020 jämfört med 85 % 2019). Även elevkullen födda 2007 (årskurs 6) når bättre resultat än föregående årskull. Progression i förskoleklass är fortsatt god.

I juni 2020 var andelen elever som erhöll yrkesexamen på yrkesprogrammen 70,2 %. Av dessa tog 13 % av eleverna examen med högskolebehörighet. På de högskoleförberedande programmen var andelen med examen 75,5%. Dessa siffror var högre än året innan för yrkesprogrammen, men lägre än året innan på de högskoleförberedande programmen.

Elevkullarna ser dock olika ut och det finns ingen validitet i att jämföra en årskull med en annan. Därför bör elever och årskurser istället följas över tid.

Gymnasieskolans relativt låga andel elever med gymnasieexamen analyseras i senare delar av rapporten. Ytterligare utvärdering med påföljande analys kan vara nödvändig.

Ett medvetet arbete pågår i såväl förskola, grundskola som gymnasieskola gällande övergångar och samverkan. Den pågående Corona-pandemin har medfört utmaningar i samtliga verksamheter men har hanterats väl. Grundstrukturerna är välfungerande men har utvecklingspotential, exempelvis gällande hur resultaten i förskoleklass och resultaten för förstaårselever på gymnasiet återkommuniceras till förskolan respektive grundskolan.

I förskolan pågår arbetet med att se över kvalitetsarbetet. Kommunikation med vårdnadshavare om det enskilda barnet kommer att förbättras i samband med införandet av lärplattformen Infomentor. Verktuget behärskas i varierande grad av personal, vilket är en utmaning.

Frågor kring bedömning och betyg är ständigt levande inom förvaltningens verksamheter. Elevernas delaktighet i bedömningsprocessen är ett utvecklingsområde.

SoU är en övergripande verksamhet vars uppdrag är att stödja övriga verksamheter i samtliga processer.

Gällande förskoleklass vill förvaltningen särskilt lyfta arbetet med Bornholmsmodellen. Modellen, som även används i förskolan, ger en god utgångspunkt vid överlämnandet till årskurs 1. Tidiga insatser efter den första avläsningen har visat sig vara en framgångsfaktor.

En avgörande faktor för fritidshemmens förmåga att bedriva en undervisning av hög kvalitet är andelen personal med lärarlegitimation. I dagsläget har omkring 38 % av personalen lärarlegitimation. Fritidshemmen uppdrag är, trots det egna läroplanskapitlet 4, otydligt och fritidshemmen riskerar därför att bli en outnyttjad resurs. Med rätt förutsättningar skulle fritidshemmen kunna ha en större betydelse för utveckling av elevernas förmågor. För att göra Enköpings fritidshem mer likvärdiga har en utbildningsinsats genomförts under läsåret. Under ledning av kommundoktorand Anna Wallin och fritidspedagog Jessica Carlsson har fritidshemmen under ett läsår fördjupat kompetensen hos fritidspersonalen kring fritidshemmets uppdrag. Detta arbete fortsätter under ledning av respektive skolas rektor.

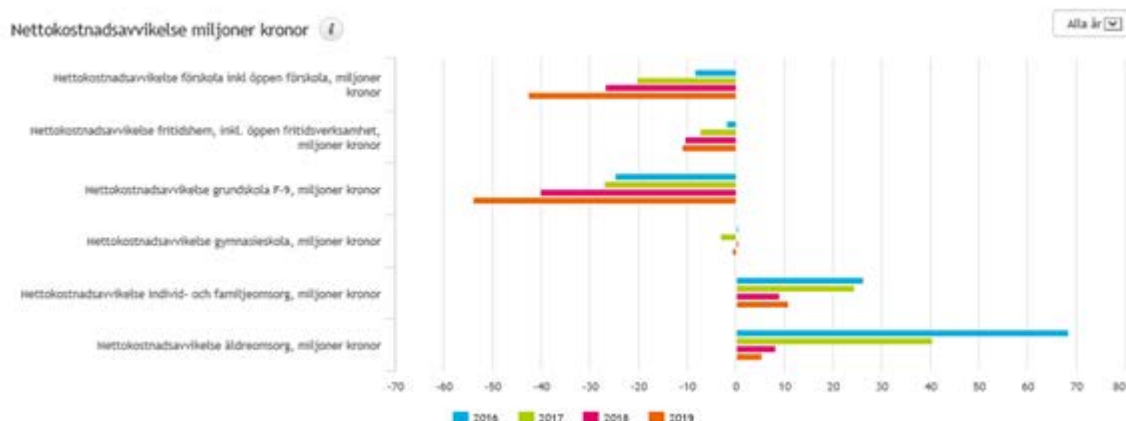
Helg- och nattverksamheten arbetar utifrån samma mål som övriga förskolan. Verksamheten eftersträvar en balans mellan att barnen får nya erfarenheter och kunskaper och vila och rekreation. Verksamheten är en förutsättning för många vårdnadshavare med arbete på obekväma tider att förena arbete och föräldraskap.

Utöver pedagogisk verksamhet till barn erbjuder öppen förskola även möjlighet till social gemenskap även för medföljande vuxna. Öppna förskolan utför sitt uppdrag i samarbete med BVC, MVC och kuratorer från socialförvaltningen och fyller därmed en funktion som familjecentral. Dessa möjligheter är gynnsamma för nyinflyttade familjer som vill bygga en social plattform och enkelt få tillgång hälsofrämjande verksamheter. Särskilt gynnsamma är dessa möjligheter för familjer som nyligen har kommit till Sverige.

Gymnasiesärskolan redovisas i ett eget avsnitt.

Förvaltningen konstaterar att samtliga verksamheter har levererat goda resultat trots starkt

begränsade resurser i förhållande till andra förvaltningar i kommunen. Framför allt förskolan och grundskolan har anpassat verksamheterna efter rådande ekonomiska besparingskrav. Se nedanstående tabell för detaljer.

1.3 Uppföljning av kommunala mål

Andelen förskolor med dialog avseende barns förutsättningar för språkutveckling och lärande

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen förskolor med dialog avseende barns förutsättningar för språkutveckling och lärande	80 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen legitimerade förskollärare i förskolan

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen legitimerade förskollärare i förskolan	40 %	50 %	45 % <	45 % >

16 förskolor.

Andelen elever i förskoleklass som visar språklig medvetenhet enligt Bornholmsmodellen

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i förskoleklass som visar språklig medvetenhet enligt Bornholmsmodellen	83 %	90 %	85 % <	85 % >

Andelen legitimerade lärare i grundskolan

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen legitimerade lärare i grundskolan	93,5 %	100 %	95 % <	95 % >

Andelen elever som klarar nationella prov i svenska årskurs 3

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever som klarar nationella prov i svenska årskurs 3	Proven inställda pga covid19	90 %	80 % <	80 % >

Andelen elever som klarar nationella prov i matematik årskurs 3

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever som klarar nationella prov i matematik årskurs 3	Proven inställda pga covid19	90 %	80 % <	80 % >

Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i svenska

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i svenska	84 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i engelska

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i engelska	88 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i matematik

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 6 som har lägst betyget E i matematik	86 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen elever som har gymnasiebehörighet i årskurs 9

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever som har gymnasiebehörighet i årskurs 9	87 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen fritidshem som erbjuder en verksamhet som systematiskt utvecklar elevernas kunskaper och förmågor

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen fritidshem som erbjuder en verksamhet som systematiskt utvecklar elevernas kunskaper och förmågor	100 %	100 %	80 % <	80 % >

Andelen elever i årskurs 1 och 2 på gymnasiet som klarar lägst betyget E på sina kurser

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 1 och 2 på gymnasiet som klarar lägst betyget E på sina kurser	Siffror tillgängliga oktober 2020	85 %	75 % <	75 % >

Andelen elever som går ut gymnasieskolan med examen från studieförberedande program

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever som går ut gymnasieskolan med examen från studieförberedande program	75,5 %	100 %	90 % <	90 % >

Andelen elever som går ut gymnasieskolan med examen från yrkesprogram

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever som går ut gymnasieskolan med examen från yrkesprogram	70,2 %	100 %	85 % <	85 % >

Andelen ungdomar inom kommunens aktivitetsansvar (KAA) som återupptar studier, fått praktikplats eller arbete inom sex månader

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen ungdomar inom kommunens aktivitetsansvar (KAA) som återupptar studier, fått praktikplats eller arbete inom sex månader	Indikatorn har ej kunnat avläsas.	50 %	40 % <	40 % >

Andelen sökande som får plats på yrkeshögskolans ventilationsingenjörutbildning

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen sökande som får plats på yrkeshögskolans ventilationsingenjörutbildning	100 %	25 % >	50 % >	50 % <

Andelen sökande som får plats på yrkeshögskolans trädgårdsmästarutbildning

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen sökande som får plats på yrkeshögskolans trädgårdsmästarutbildning	25 %	25 % >	50 % >	50 % <

1.4 Andel avhoppade elever från gymnasiet

2019	2020			
0,6 %	0,3 %			

1.5 Förvaltningens uppföljningsområden inom det statliga uppdraget

Läroplansområden

I följande kapitel följs samtliga verksamheters läroplansområden upp enligt modellen Nuläge och resultat, Analys och Åtgärder. Under Nuläge och resultat rapporteras hur förvaltningens verksamheters resultat utfallit och var verksamheterna befinner sig i nuläget. Under Analys diskuteras uppkomna resultat utifrån önskad målbild. Under Åtgärder anges hur verksamheterna arbetar för att nå önskad målbild.

1.5.1 Omsorg, utveckling och lärande/Kunskaper

1.5.1.1 Förskola

Nuläge och resultat

Utbildningen inom förskolan utgår från en helhetssyn på barnen, där omsorg utveckling och lärande bildar en helhet.

Förskolan har arbetat med att utveckla lärmiljöer med fokus på språk och kommunikation och digital kompetens. Ett förbättrat resultat har kunnat identifieras gällande barnens språkliga förmåga och digitala kompetens. Arbetet med Bornholmsmodellen har i hög grad bidragit till resultatet gällande barnens språkliga utveckling.

Vidare har projektet Bokstart visat sig ge effekt på barnens ökade intresse för litteratur, främst hos de äldre barnen.

För att erbjuda barnen ytterligare en dimension till arbetet med litteratur/språk har man använt sig av digitala verktyg, vilket har visat ge resultat i form av att barnen visat ett större intresse för litteratur.

Flerspråkiga barn har gynnats av de digitala verktygen. Exempelvis är det nu lättare att hitta barnlitteratur på flera språk.

Personalens kompetens inom det digitala området har ökat, men det finns fortfarande behov

av att lära mer.

I takt med att lärmiljöerna utvecklats har barnen getts bättre förutsättningar till lek, lärande och kommunikation.

Analys

En viktig framgångsfaktor i arbetet är att förskolan hållit kvar vid ett antal utvalda läroplansområden över tid och arbetat långsiktigt. Detta har inneburit en fördjupning av arbetet vilket resulterat i de positiva effekter på exempelvis språkliga förmågor som visat sig hos barnen.

Upprättande av digitaliseringsplaner har visat på styrkor och förbättringsområden.

Det har funnits utmaningar i att följa barns lärande i barngrupper med hög frånvaro. Införandet av Infomentor har ännu inte gett effekt, men tilltro till att denna plattform ska kunna vara till hjälp i att så småningom beskriva barnens lärprocesser finns.

Att rent organisatoriskt dela in barnen i mindre grupper ses också som en god förutsättning för barns lärande, detta ger statsbidraget förutsättningar till.

Den pågående pandemin har påverkat utformningen av undervisningen. Det som har varit planerat har inte gått att genomföra på det sätt som tänkts. Trots detta har förskolan lyckats bibehålla en god kvalitet. Tydligt framgår att de framgångsfaktorer som har störst inverkan och påverkan på hur resultatet blir, oavsett ämne, är pedagogens medvetenhet, kunskap och förhållningssätt.

Åtgärder

Fortsatt arbete med implementeringen och kollegialt utbyte av Infomentor och dess möjligheter ska bedrivas under höstterminen 2020 och vårterminen 2021.

Rektorsgruppen ska planera för gemensamma fokusområden som sträcker sig över tid då det framkommit från flertalet rektorer att detta är en möjlig framgångsfaktor. Att ha gemensamma fokusområden kan även stärka en samsyn i uppdraget och bidra till kollegialt utbyte mellan olika förskolor. Arbetet sker under höstterminen 2020.

Lärmiljöerna kopplat till digitalisering samt kommunikation och språk är ett fortsatt utvecklingsområde. Arbetet sker under höstterminen 2020 och vårterminen 2021.

1.5.1.2 Grundskola

Nuläge och resultat

Den procentuella fördelningen av betyg för elever i årskurs 9 gällande svenska, engelska och matematik ser ut enligt följande:

Elever födda 2004 med lägst betyget E (årskurs 9)	
Svenska	91%
Engelska	90%
Matematik	90%

Övriga resultat för grundskolan redovisas i de kommunala indikatorerna (kapitel 3). Förvaltningen vill dock särskilt lyfta indikatorn "Andelen elever som har gymnasiebehörighet i årskurs 9", vilket är det centrala målet för såväl förskola som grundskola. Resultatet är i nuläget 87 %. Skolverket valde att ställa in nationella proven på grund av pågående pandemi.

Såväl årskullen födda 2004 (årskurs 9) som elevkullen födda 2007 (årskurs 6) når bättre resultat än föregående årskull. Progression i förskoleklass är fortsatt god. Det finns en generellt hög medvetandenivå gällande bedömning för lärande.

Analys

Kvalitet uppstår i mötet mellan lärare och elev. Därför fokuserar skolledningen på att stötta och utmana i frågor som rör det mötet.

Enköpings kommunala grundskolors modell med att följa elevers- lärares-, rektorers- och verksamhetschefers resultat över tid ger ett bra underlag för ständiga och medvetna förbättringar. Att jämföra en årskulls studieresultat med en annan är inte tillförlitligt gällande professionens insats.

Det enkelt mätbara bör inte tillskrivas en avgörande betydelse för att mäta elevers kunskaps- och förmågeutveckling. Principerna Personligt ansvar (pedagog och elev) för uppkommet resultat samt Bedömning för lärande (bedömning utgör grund för fortsatt arbete) - utgör en balans mellan det lätt mätbara (Betyg och Nationella Prov) och det som inte lätt låter sig mätas (Elevers ansvar och inflytande, Normer och Värden, Omvärldsförankring och så vidare).

Utmaningen framgent handlar om att inte låta formen skola begränsa individens lärande; ett lärande som sker ständigt såväl efter skoldagens slut som efter avslutad utbildning. Att gå före i dessa frågor kräver tillit, mod och uthållighet av samtliga aktörer. Ett exempel är förslaget om treterminssystem.

Resultatutveckling som innebär något mer än endast etikettbyte tar tid. Det grundläggande arbete som fokuserar på lärandekultur och som kräver djupare kunskap syns inte alltid. Graden av tillit i styrkedjan är avgörande.

Åtgärder

Grundskolan har fortsatt fokus på undervisningskvalitet. Den befintliga strukturen för att identifiera och åtgärda områden som inte håller förväntad kvalitet är god. Grundskolan behöver bibehålla den utarbetade strukturen för kunskapsresultat, men vidga fokus och bejaka de framtida nyckelkompetenser som EU lyfter som särskilt betydelsefulla. Det innebär att ingen av dessa kompetenser skall ses som mer eller mindre viktig utan sinsemellan lika betydelsefulla.

EU:s identifierade nyckelkompetenser är följande:

1. Kommunikation på modersmålet.
2. Kommunikation på främmande språk.
3. Matematiskt kunnande och grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens.
4. Digital kompetens.
5. Lära att lära.
6. Social och medborgerlig kompetens.
7. Initiativförmåga och företaganda.
8. Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer.

1.5.1.3 Gymnasium

Nuläge och resultat

I juni 2020 var andelen elever som erhöll yrkesexamen på yrkesprogrammen 70,2%. Av dessa tog 13 % av eleverna examen med högskolebehörighet. På de högskoleförberedande programmen var andelen med examen 75,5%. Dessa siffror var högre än året innan för yrkesprogrammen, men lägre än året innan på de högskoleförberedande programmen. Elevkullarna ser dock olika ut och det finns ingen validitet i att jämföra en årskull med en annan.

För att se till att alla elevers resultat följs upp kontinuerligt använder gymnasiet sig av ett Resultat- och Uppföljningssystem (RUFSS). Eleverna har tillgång till detta och kan se hur de ligger till var fjärde vecka. Många elever behöver extra tid och stöd inom matematiken och varje torsdag morgon anordnas "frukost-matte". Detta stöd kommer att fortsätta och många elever deltar.

Både arbetslag, ämneslag och skolläring träffas regelbundet för att tillsammans utveckla lärandet. I arbetslagen utarbetas varje år ett teamkontrakt som bygger på både nämndplan och skolans verksamhetsplan och som sedan följs upp under läsåret.

En utmaning för skolan är de eftersatta lokalerna på Sandbrogatan samt det faktum att elevantalet kommer att öka. Nya paviljonger har satts upp och det löser den största lokalbristen. En annan utmaning är gymnasieskolans budget. Här arbetar hela skolan för att hålla budget, men ökande elevvolym och utmaningar med kompetensförsörjning, gör det svårt nå de pedagogiska målen.

Nedanstående tabell redovisar resultat för antal elever per program, andel elever med examen/program, andel av dessa med grundläggande behörighet samt jämförelsetal för olika elevgrupper.

Program	Antal elever(exkl. IM-/åk4)	Andel elever med examen	Andel elever med examen och grundläggande behörighet(gäller yrkesprogram)	Jämförelsetal(medelbetyg) för avgångs-klassens samtliga elever, MED 2500 POÄNG BETYGSATTA.)	Jämförelsetal(medelbetyg)för den elevgrupp som nått examen.	Jämförelsetal(medelbetyg) för den elevgrupp som nått examen och grundläggande behörighet(gäller yrkesprogram)
BA17	28	82%	10%	12,7	13,3	14,7
BF17	3	67%	0%	11,5	12,6	-
EE17	22	95%	18%	11,8	12,1	13,3
EK17	58	55%		12,2	15,7	
ES17	8	38%		11,3	15,6	
FT17	14	71%	0%	10,7	11,6	-
HA17	26	50%	12%	12	13,6	15,6
NA17	51	84%		14,7	15,5	
RL17	4	50%	0%	12,5	16,3	-
SA17	48	73%		13,4	15,6	
TE17	60	95%		15,4	15,9	
VO17	16	50%	31%	12,2	14,4	15,4

Program	Antal elever (exkl. IM-/åk4)	Andelen elever med examen	Andelen elever med examen och grundläggande behörighet (gäller yrkesprogram)	Jämförelsetal (med elbetyg) för avgångsklassens samtliga elever, MED 2500 POÄNG BETYGSATTA.)	Jämförelsetal (medelbetyg) för den elevgrupp som nått examen.	Jämförelsetal (med elbetyg) för den elevgrupp som nått examen och grundläggande behörighet (gäller yrkesprogram)

Övriga resultat för gymnasieskolan redovisas i de kommunala indikatorerna.

Analys

Av de tre elever som gick **Barn- och fritidsprogrammet** har två nått examen. Våren 2020 har ställt extra stora krav på elever och lärare för att målen för utbildningen ska nås. Beträffande grundläggande behörighet till högskola så har denna årskull prioriterat yrkeskurser på programmet.

Andelen elever som tagit examen från **Bygg- och anläggningsprogrammet** ligger nära samma nivå som förra året och den stora höjning som skedde 18/19 har bibehållits. Elever som läst grundläggande behörighet har jämförelsevis sjunkit detta år. Lärarna i arbetslaget arbetar fokuserat med mentorskapet och sina ämnen, men ibland finns det individuella anledningar till att eleven inte når ända fram.

Från föregående år har det skett en markant sänkning av elever med erhållen gymnasieexamen från **Ekonomiprogrammet**. Läsåret 18/19 tog 91% av eleverna på ekonomiprogrammet gymnasieexamen vilket ger en sänkning med 36 procentenheter. Jämförelsetalet för elever som fått gymnasieexamen är dock exakt densamma, 15,7. I samtal med eleverna under året har det framkommit att flera av dem har valt att lägga sin tid på att arbeta istället för att gå i skolan. Det är många elever som tackat nej till stöd av olika slag som skolan erbjuder. De elever som valt arbete framför studier har av naturliga skäl stor frånvaro. Intressant är också att de två kurser som har flest F är matematikkurser som är ett viktigt ämne på EK.

Av 22 avslutande elever vid **El- och energiprogrammet** har en elev inte lyckats nå examen. Det goda resultatet kommer genom stora ansträngningar från såväl elever, mentorer, lärare och skolans elevhälsa. Våren 2020 ställde extra stora krav på elever och lärare för att målen för utbildningen skulle nås.

De produktioner eleverna på **Estetiska programmet** gör inom ramen för utbildningen förtydligar helheten och vikten av måluppfyllelse och resultat. I år behövde den största produktionen ställas in på grund av coronaepidemin med endast ett par veckors varsel. Detta påverkade elevernas motivation och känsla av tillhörighet, vilket påverkade måluppfyllelsen negativt. Vårens fjärrundervisning påverkade också elevernas välbefinnande och därmed studieresultat negativt.

Från föregående år har det inte skett någon förändring av andelen elever som erhållit yrkesexamen från **Fordons- och transportprogrammet**. Det är samma andel som lämnar programmet med en yrkesexamen. Av de fyra eleverna på fordonsprogrammet som inte erhölet en yrkesexamen har två stycken genomfört och klarat alla karaktärskurserna inom fordonsämnet och inriktningen samt praktiken. Resterande elever har klarat alla karaktärskurserna utom en. Detta gör att årets alla avgångselever är fullt anställningsbara när de lämnar Westerlundska gymnasiet efter tre år.

Fjärrundervisning inom **Handels- och administrationsprogrammet** har varit utmanande,

vilket påverkade studieresultaten negativt.

Samarbetet mellan lärarna förstärker helheten på programmet och förtydligar förhållandet mellan utbildningens olika delar. En annan framgångsfaktor är lärarnas genomförande av kurser inom programmets karaktär som exempelvis Ung Företagsamhet, som ger en tydlig bild av utvecklingsprocessen i både ett projekt eller företag och för eleven som individ.

Bland eleverna på **Naturvetenskapsprogrammet** fanns spridning i antagningspoäng vilket speglar det höga betygssnittet trots att flera elever har behövt stöd för att erhålla examen. I de fall eleverna inte klarat examen beror det till stor del på psykisk ohälsa samt i många fall utmaningar med språket. Eleverna erbjuds extra stöd utöver undervisningen för att arbeta med språket.

Eleverna har fått hjälp med studieteknik, planering, ”frukostmatte”, extra tid i studion, förlängd tid på prov och möjlighet att visa kunskaperna på annat sätt. Ett språkutvecklande arbetssätt har varit i fokus.

Många elever får hjälp hos BUP, men de har långa väntetider. Detta påverkar dessa elever negativt.

Samarbetet mellan lärarna inom **Restaurang- och livsmedelsprogrammet** och programmets uppbyggnad förstärker helheten och förtydligar förhållandet mellan utbildningens olika delar. Specialpedagoger och elevhälsa arbetar med studieträning på grupp- och individuell nivå samt extra studietid med stöd. Detta har hjälpt eleverna till anställningsbarhet, men har inte varit tillräckligt för alla elever för att nå yrkesexamen.

Andelen elever som tagit examen från **Samhällsvetenskapliga programmet** ligger tämligen lika som förra året. Lärarna har jobbat med att individanpassa undervisningen genom att ringa upp elever på Teams och tagit in elever i små grupper för att göra examinationer. De flesta som inte fick examen kunde identifieras under vårterminen år två. Trots insatser som till exempel studieträning, extra studietider och samtal med kurator examinerades inte alla elever.

När den grupp som examinerades i år började på **Teknikprogrammet** var det stor konkurrens om platserna med 89 sökande till 64 platser. Det är en bidragande orsak till att så många klarat examen.

Hälften av eleverna på **Vård- och omsorgsprogrammet** lyckades nå examen. Resultatet avviker negativt från prognoser som gjorts tidigare under klassens utbildningstid. Distansundervisning har inneburit utmaningar för flera elever på programmet. För en del av eleverna har arbetsmöjligheter under studietiden varit lockande. Flera av eleverna, både de med examen och dem utan examen, har börjat etablera sig på arbetsmarknaden innan gymnasietidens slut.

På **Individuella programmet** sattes 216 betyg och 36 elever erhöll behörighet till gymnasiet. Distansundervisningen innebar stora prövningar för eleverna då deras behov av pedagoger och personal är mycket stort.

I de fall teoretiska program utökar elevintaget så tycks resultaten sjunka.

De F som ligger till grund för att elever inte uppnår examen är ofta spridda mellan årskurser och kurser men uppenbart är att matematik 2b och 3b på Ekonomi- och Samhällsvetenskapliga programmen är kurser som många elever har svårigheter inom. Elever saknar i vissa fall insikt om att matematik är ett ämne som kräver mycket på de högskoleförberedande programmen.

Många elever har arbeten som de prioriterar parallellt med studierna. Detta har identifierats på både Ekonomiprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet samt på IM.

Det som framkommit i ovannämnda analyser präglar arbetets samtliga delar.

Det ekonomiska läget med ett effektiviseringskrav innebär utmaningar för skolan. En allt stramare budget riskerar att motverka huvudmålet om att alla elever ska ta examen. gymnasieskolan utökar elevantalet med mindre ekonomiska resurser vilket inte är hållbart för att nå uppsatta mål.

För att elever ska lyckas krävs ett nära samarbete mellan skolans olika roller; elever, lärare, elevhälsa, administration och skolledning. Detta finns på Westerlundiska gymnasiet i olika samverkansformer och arbetet utvecklas ständigt. Utvärdering från 2019 visade på två huvudsakliga utvecklingsområden - det faktiska arbetet med elever i varje klassrum samt fortsatt utveckling av det digitala lärandet. För att tillgodose detta behov deltog samtliga lärare inom ett av följande kompetensutvecklingsområden under läsåret: *forskarcirkel kring särbegåvning, läslyftet, betyg och bedömning, att leda i tekniktäta klassrum samt kollegialt lärande*. Utvärderingarna visade att framförallt läslyftet, kollegialt lärande samt IT var fortbildning som grupperna tagit till sig och har stort utbyte av.

Under coronapandemin har gymnasieskolan lyckats bedriva distansarbete med framgång. Elever och personal ställde om på två dagar. Detta betyder dock inte att distansundervisning har haft positiva effekter på vare sig mående eller resultat. Tvärt om kan konstateras att många elever tappat fokus och styrfart trots alla åtgärder som skolan vidtog för att säkerställa att eleverna skulle kunna examineras i både praktiska och teoretiska kurser.

Åtgärder

Fokusområdena detta läsår kommer vara tydliggörande pedagogik samt språkutvecklande lärande. Behoven inom dessa två områden har identifierats.

”Frukostmatten” kommer att erbjudas även i fortsättningen.

Elevhälsans uppdrag kring hälsofrämjande arbete har fått egna mål i verksamhetsplanen.

Kompetensutveckling för samtlig personal kommer att genomföras under året inom tydliggörande pedagogik samt språkutvecklande lärande.

Arbete med att identifiera orsaker till att elever inte når målen kommer att genomföras programvis.

Under Covid-19 är det viktigt att personalen hittar balans i arbetsbelastningen då hög elev- och/eller personalfrånvaro kräver flexibla lösningar. Många speciallösningar krävs i fråga om personal och elever tillhörande riskgrupper.

Prövningarnas struktur måste efterlevas.

1.5.1.4 SoU

Nuläge och resultat

I **Stöd- och utvecklingsenheten (SoU)** ingår flera stödfunktioner som, i olika omfattning, vänder sig till förskola, grundskola och gymnasium. Då SoU är en nyinrättad verksamhet under 2020 följer här, utöver resultaten kring det stödjande arbetet, en övergripande presentation av verksamhetens olika delar.

Enabygdens naturskoleverksamhet (ENV), och Enköpings Naturvetenskap och teknik

(ENat), arbetar för att höja pedagogernas kompetens när det gäller utomhuspedagogik, naturvetenskap, programmering och teknik, huvudsakligen i direkt arbete med eleverna. ENaT ska sprida ett praktiskt och undersökande arbetssätt inom naturvetenskap och teknik till lärarna i grundskolan. Eleverna i grundskolan ska ges förutsättningar för ökad förståelse, lust till lärande och kunskaper inom området naturvetenskap och teknik.

ENV har under läsåret 19/20 genomfört 112 aktiviteter/utedagar. Under dessa dagar har 2966 elever och 282 personal undervisats.

ENaT har under läsåret 19/20 genomfört 102 aktiviteter/dagar. Under dessa dagar har vi 1687 elever och 164 personal undervisats.

Enligt enkäter som genomförs varje läsår anser 93 % av lärarna att eleverna har utvecklat förmågor i enlighet med Lgr11, under utedagar med ENV. Många lärare betonar särskilt förmågor som lyfts i läroplanens kapitel 2. 98 % av lärarna anser att eleverna har utvecklat förmågor i enlighet med Lgr11, under dagar med ENaT.

Modersmål stöttar elever i modersmålsundervisning och studiehandledning.

Det totala antal elever som bedömts i ämnet modersmål årskurs 9 under läsåret 19-20 är 71. Antal elever med godkända betyg i modersmål årskurs 9 är 70. En elev saknar bedömningsunderlag. Det totala antal elever som bedömts i årskurs 6 är 127. Antalet godkända betyg är 110. Av det antalet saknar 6 bedömningsunderlag. Sammanställningen av betygsresultaten bygger på resultatet av alla språk tillsammans.

Modersmålsundervisningen har under våren 2020 arbetat med ett mer digitalt fokus.

Elevhälsan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande med elevers hälsa, värdegrund, stöd och lärmiljöer.

Forsknings- och utvecklingsenheten (FoU), som dock inte rapporterar här, är också en del av SoU. I enheten ligger bl.a. uppdrag att stärka förvaltningens forskningsanknytning, arbeta med professionsutveckling för pedagoger och partnerskoleverksamhet för lärarstudenter.

Stödprocessernas betydelse på individ- och verksamhetsnivå är ibland svåra att mäta. Verksamheterna söker dock kontinuerligt nya vägar till utvärdering och analys.

För ENV och ENaT visar utvärderingar på mycket positiva omdömen från skolornas pedagoger, när det gäller elevernas utveckling av förmågor i enlighet med Lgr11.

Elevhälsan arbetar med utvärderingar före och efter insatser, frånvarostatistik, hälsosamtal etc. och bidrar i mycket hög grad till att stärka varje barn/elev i nuet och till framtiden.

Analys

Under resultat för **ENV** och **ENaT** har redovisats antal aktiviteter och hur många som nåtts av verksamheten under läsåret 19/20. Det är inte möjligt att påvisa eller redovisa resultat i form av ökad måluppfyllelse eller betyg då verksamheten bara är en liten del av elevernas skoltid. ENV och ENaT är framförallt ett stöd för lärarna genom kompetensutveckling. Målet är att nå ut med undervisningsformer som erbjuder olika sätt att lära och därmed berika skoldagen för eleverna. Genom undervisning som är utforskande och uppmuntrar till nyfikenhet skapas lust till lärande.

Verksamheten är uppskattad av elever och personal för att den innehåller så många moment av upplevelser i olika former. När eleverna får lära sig med hela kroppen, när man får göra, känna och prova på skapas lust till lärande. Därmed skapas förutsättningar för god måluppfyllelse.

Den parallellprocess som sker i arbetet med elever och lärare tillsammans i den ordinarie verksamheten är mycket berikande. Lärarna får sin fortbildning samtidigt som eleverna får sin undervisning. Lärarna kan sedan använda modellerna i sin egen undervisning och utvidgar därmed sin verktygslåda.

Digitala arbetssätt inom **modersmålsundervisningen** passar många elever och frigör mer tid för medarbetarna att fördela till fler elever.

Det finns fortsatt behov även efter tiden som nyanländ för utökat stöd utöver ordinarie undervisning. Tydligt samarbete mellan ansvarig lärare och modersmållärare behövs.

Arbetet med att tydliggöra och aktualisera innehållet i läroplanen för modersmållärare fortgår. Lyfts gör uppdraget att ge kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor historia, religion, språk och kultur.

Modersmål visar på hög andel godkända betyg och bidrar framgångsrikt till integration. Studiehandledning skapar större möjligheter för elever med annat modersmål än svenska att tillgodogöra sig undervisningen.

Ett arbete genomfördes under 2019 inom **elevhälsan** för att förankra Lgr11 i elevhälsoarbetet. Där tydliggjordes elevhälsans viktiga roll i arbetet med elevens mående och kunskapsinhämtning, men där påvisades också vikten av att höja medvetandegraden hos personalen om uppdragen i läroplanen.

Elevhälsans arbete med exempelvis kartläggningar och analyser kan uppmärksamma behov/problem och bidra till insatser för hela skolan som främjar alla elever. Detta kan även bidra långsiktigt.

Det är svårt att mäta resultaten av de olika insatserna. Viktigt är dock att kontinuerligt utvärdera effekten före och efter insatsen, till exempel åtgärdsprogram, för att därigenom se resultatet gällande måendet och elevers kunskapsresultat.

Vidare kan bland annat frånvarostatistik, trivselenkäter, hälsosamtal, antal kränkingsärenden och arbetet med dessa vara indikatorer på arbetets kvalitet.

Åtgärder

ENV och **ENaT** arbetar ständigt med att analysera resultatet från årliga utvärderingar och tillsammans med styrgrupperna tas beslut om förbättringar. Verksamheten beskrivs i verksamhetsplaner. Arbetet genomförs målinriktat och utvärderas utifrån verksamhetsplanerna.

I arbetet med ENV och ENaT används ett stort antal teman. Dessa teman beskrivs på ENV:s och ENaT:s hemsida och är de dokument som lärarna använder när de väljer teman. Dessa dokument har utvecklats under lång tid och behöver nu revideras. Det arbetet kommer att ske under läsåret och förväntas förbättra resultaten ytterligare, genom att de kommer att bli tydligare vad lärarna kan göra före och efter samarbetet. Det är viktigt att aktiviteter/dagar kommer in som en del av en helhet för eleverna, därför vill verksamheterna underlätta ytterligare för lärarna med idéer till för- och efterarbete.

Fortsatt arbete med att gemensamt inom **modersmål** analysera kunskapsresultat för senaste terminen. Se på resultaten utifrån språk- och individ nivå. Beakta tillgänglig lärmiljö i planering av elevgrupper och undervisningsmiljöer.

Sprida kunskap om arbetet utifrån modellen som beskrivs i ansökan om studiehandledning. Uppföljning från skolan av insatser under och efter studiehandledningsuppdraget.

Fortsätt arbete för att alla medarbetare att tillämpa läroplanen och ha kunskap om innehållet

och förmedla det i sin egen planering.

För att kunna göra analyser och jämförelser av kunskapsresultaten och arbeta för att eleverna ska nå godkända betyg i årskurs 6 och gymnasiekompetens i årskurs 9 är det viktigt att enheten har underlag att arbeta med. Enhetschefen ska planera och leda arbetet utifrån underlagen tillsammans med medarbetarna under året.

2019- års läroplansarbete inom **elevhälsan** bör återupptas och förankras ytterligare tillsammans i professionerna, men även tillsammans med rektorerna.

Samverkan mellan elevhälsan och rektorerna bör stärkas för att höja kvalité och likvärdighet.

Ett viktigt område är informationsöverföring kring nyinflyttade elever till elevhälsan.

Som en röd tråd inom verksamheten SoU går viljan att ytterligare säkerställa och förfina arbetet utifrån uppdraget i Lgr11. Vidare att utveckla samarbetet både inom enheten, men också med närliggande verksamheter. Organisationen är ny, och måste hitta nya vägar till detta.

1.5.2 Övergångar och samverkan

1.5.2.1 Förskola

Nuläge och resultat

Flertalet rektorer har ett fungerande samarbete med grundskolan och förskoleklass. En av åtgärderna från föregående års rapport var att se över rektorernas förslag till förbättringar som kunde handla om rutiner för samarbete mellan skolformerna och att förskolan i större utsträckning tar del av förskoleklassens screening. Detta arbete pågår, men läget är oförändrat från föregående år.

Analys

Det rådande pandemiläget har medfört att övergångarna till förskoleklass inte har kunnat genomföras enligt plan. Barn i behov av särskilt stöd har prioriterats. Det har varit möjligt, dock utmanande, att hitta alternativa lösningar. Framtida utvärderingar påvisar eventuella konsekvenser av detta.

Utmaningar med övergångar är olika stora beroende på hur upptagningsområdet ser ut. Handlar det om en och samma skola de flesta barnen placeras på är samarbetet enklare och mer fördjupat. Det är rektorernas ansvar att utifrån förskolan och skolans uppdrag finna former på hur samarbetet ska se ut utifrån sina verksamheters förutsättningar.

Överlag har arbetet med övergångar fungerat tillfredsställande. Rutiner för arbetsgången finns. Det som till största del har försvårat samarbetet är pågående pandemi. Ytterst handlar det om rektorernas ömsesidiga engagemang i att möjliggöra och ge förutsättningar till fortsatt samarbete mellan skolformerna.

Åtgärder

Förskolan och grundskolans uppdrag utifrån läroplanen skiljer sig inte åt. Det är rektorerna inom de olika skolformernas ansvar att hitta samarbetsformer utifrån verksamheternas förutsättningar. Ett möjligt förbättringsområde är dialogen mellan skolformerna gällande förskoleklassens resultat i maj nästkommande läsår.

1.5.2.2 Grundskola

Nuläge och resultat

Samtliga enheter beskriver fungerande övergångar och bra samverkan. Hur övergångar och samverkan genomförs avgörs av den kontext som råder och sker i samråd mellan avlämnande och mottagande stadier/skolor/enheter. Gemensam struktur råder vid övergång från kommunala F-6 skolor till kommunala skolor som har år 7-9. Strukturen upplevs som väl fungerande. Det saknas fortfarande rutiner inom vissa övergångar. En gemensam utbildning har lyft Fritidshemmens del i såväl övergångar som samverkan.

Analys

Övergång är en pågående process som inte enbart utspelas vid ett antal fasta tillfällen. Det handlar om återkoppling mellan parter under hela skolåret. En avgörande faktor är att den nya organisationen (mottagande stadie/skola/enhet) tar avstamp i den bild som beskrivs vid övergångsdialogen; på såväl individ- som gruppnivå.

Systematiska övergångar finns inom grundskolan. Fortsatt arbete med att skapa arenor för återkoppling tiden efter den faktiska övergången är ett utvecklingsområde såväl med förskola och gymnasium som mellan stadier.

Åtgärder

Arbete pågår för att samtliga enheter och samtliga övergångar har processer i formativ anda som ger fortlöpande återkoppling under läsåret. Fortsatt utbildningsinsats gällande Fritidshemmens roll arbetas fram gemensamt i rektorsgruppen i samarbete med FoU under hösten 2020.

1.5.2.3 Gymnasium

Nuläge och resultat

Väl upparbetade rutiner för övergångsarbetet mellan grundskola och WGY finns.

Övergångarna från grundskola till gymnasiet börjar redan året innan läsårsstart.

SYV för grundskola och gymnasiet träffas som ett första steg vid ett par tillfällen under hösten. Informationsmöten och Öppet Hus genomförs också under höstterminen. Prova-på dagar för eleverna sker under läsåret. Halvdagsbesök där tre program besöks äger rum under vintern. I februari börjar pedagogiskt stöd träffa samtliga grundskolor för en första överlämning. Detta gäller elever i behov av mycket särskilt stöd, som kan komma att behöva komma till gymnasiet på besök redan under våren, eller där speciella lösningar behöver till inför elevens skolstart till hösten. I maj träffas grundskola-gymnasiet under två dagar, för den stora överlämningen av elever. Här deltar hela elevhälsan, mentorer och, i vissa fall, rektorer från båda skolformerna. Besök av elever, för att övergången ska bli så bra som möjligt, påbörjas under våren och fortsätter fram till skolan har börjat.

Samtliga delar gäller både den kommunala och den fristående grundskolan.

Under hösten kommer grundskolorna få ta del av sina tidigare elevers resultat efter ett år på WGY. I nuläget på enhetsnivå.

För gymnasiesärskolan ser rutinerna liknande ut. Under hösten besöker programrektor för gymnasiesärskolan grundsärskolans föräldramöten för att presentera verksamheterna.

Elever från åk 9 besöker gymnasiesärskolan och Enöglas elever har en veckas PRAO på det Nationella programmet.

Samtliga elever och vårdnadshavare bjuds in till vägledningssamtal under åk 9.

Analys

Överlämningsrutinerna är ett välfungerande område. Alla grundskolor deltar och speciellt de elever som är i behov av extra mycket stöd fångas upp tidigt.

Året som kommer medför stora utmaningar då fysiska möten inte kommer att kunna erbjudas. Konsekvenserna av det kan komma att bli stora. Hur elever och vårdnadshavare ska kunna attraheras utan att de i förväg får introduceras till verksamheten är en utmaning.

Åtgärder

Fortsatt arbete med att hitta rutiner för att på skolnivå återkoppla tidigare elevers resultat efter 1 år på WGY.

Tillsammans med grundskolorna pågår ett arbete kring att få ner antalet omval under de första veckorna på läsåret.

Vidare arbete med grundskolorna kring att trygga eleverna i att de grupper som sätts samman hos oss inte ändras om inte särskilda skäl föreligger. Idag önskar många elever få byta klasser, program och olika val som gjorts efter någon eller några dagar i åk 1.

Säkerställa att elever som gått IM inte råkar ut för att uppnådda betyg saknas i systemet vid ansökan och antagning till nationella program. Detta har varit fallet de två senaste åren vilket skapat merarbete och elever blir oroade.

Vi kommer arbeta hårt för alternativa lösningar till fysiska träffar och att introducera gymnasieskolan för potentiella elever och vårdnadshavare.

1.5.2.4 SoU

Nuläge och resultat

Av naturliga skäl arbetar **ENV** och **ENaT** inte med övergångar då det är ett arbete som sker på varje skolenhet och mellan skolenheter.

ENV och ENaT har dock ett par dokument som visar vilka aktiviteter som alla klasser har genomfört. Som en service till lärarna delas detta dokument med varje skolenhet inför varje nytt läsår. Där kan man som lärare läsa om sin klass och få veta vilka aktiviteter som eleverna har deltagit i tidigare. Det kan komma väl till pass när man får en ny grupp med elever. Av stor betydelse är också enhetens samverkan med pedagogerna före, under och efter genomförd aktivitet.

Ämnet **modersmål** har sedan lång tid tillbaka varit ett inslag i grundskolan. Enheten arbetar för att hitta fungerande samverkansformer utifrån de riktlinjer som beskrivs i läroplanen 2.5. Detta läsår har enheten informerat om att inga nya ansökningar behövs i modersmål eller studiehandledning för elever som byter skola och börjar i ett nytt stadium inom kommunen.

För elever i årskurs 3 deltar modersmållärare i studiehandledningsfunktion tillsammans med matematikutvecklare i ett projekt för att stimulera elever i matematiska metoder och språkliga resurser utifrån kursplanen men även förberedande för de nationella proven.

Modersmålläraren har en möjlighet att följa eleven under hela grundskolan. I och med omorganisationen och bildandet av Stöd och Utveckling vårterminen 2020 har enheten på

ledningsnivå kommit närmare andra enheter inom samma verksamhet.

I nuläget deltar **elevhälsans** personal vid elevens övergång mellan skolor och stadier, i de flesta skolenheter. Detta bör vara rutin för samtliga enheter. Det är också nödvändigt att elevhälsan snarast meddelas och medverkar när nya elever skrivs in i skolan.

Analys

Lärare vid **ENV** och **ENaT** som använder klassdokument upplever det som positivt att veta vilka teman som genomförts i klassen. Samverkan med skolornas pedagoger före, under och efter genomförda aktiviteter fungerar väl, men kan utvecklas.

Modersmåslärarnas samlade information om elevens progression kan nyttjas bättre. Samarbetet med elevhälsa, EnaT/ Naturskola och FoU, på medarbetarnivå bör utvecklas.

När det gäller modersmålsämnet och studiehandledningen har enheten kommit en bit på väg.

Det har stor betydelse att **elevhälsan** informeras vid inflyttningar av nya elever. Bristande information till elevhälsan har orsakat konsekvenser som anmälts.

Åtgärder

Fortsatt dokumentation av statistik vid **ENV** och **ENaT** samt redovisning till lärarna.

Arbete för minskad dokumentation för lärare genom att de elever som önskar fortsätta sin undervisning i **modersmål** behåller sin plats utan ny ansökan. Modersmåsläraren bör finnas med under hela elevens skolgång för överlämning av information.

När det gäller studiehandledningen minskas också dokumentation och det administrativa arbetet om pågående studiehandledning utvärderas enligt blankett och fortsatt behov av handledning fylls på i befintlig blankett.

Elevhälsan ska arbeta med översyn och förbättring av informationsöverföring mellan rektorer och elevhälsa

När det gäller samverkan och samarbete inom Stöd och Utveckling behövs ett gemensamt förhållningssätt kring hur arbetet vidare ska bedrivas för att uppfylla en fungerande verksamhet i linje med läroplanen.

1.5.3 Uppföljning, utvärdering och utveckling/Bedömning och betyg

1.5.3.1 Förskola

Nuläge och resultat

Varje förskola har ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete där uppföljning, utvärdering och utveckling ingår. Rektorerna beskriver att de ständigt och tillsammans med pedagogerna ser över sina system och hur dessa kan förbättras. I förra årets rapport fanns som en beskriven åtgärd att se över kvalitetsarbetet på alla nivåer, från förskollärare/arbetslag, rektor till huvudmannanivå. Detta arbete har inte slutförts, men fortsatt arbete är planerat till höstterminen 2020.

Införandet av förskolans lärplattform Infomentor är tänkt att underlätta kommunikationen till vårdnadshavare gällande barnens utveckling och lärande. Det är ett av förskolans flera dokumentationsverktyg. Då kunskapen bland medarbetarna varierar kan det komma att ta tid innan alla medarbetare behärskar verktyget. I dagsläget har något resultat inte kunnat

identifieras, men implementeringen följer plan.

Den inre organisationens gällande roller och ansvar har stor betydelse inom målområdet. I dagsläget prövas en arbetsmodell i ett av rektorsnätverken. Syftet är att tydliggöra roller med olika ansvar och att ge förutsättningar för dessa.

Analys

Det finns en utmaning med att ge pedagogerna förutsättningar till reflektion och planering på grund av att det har varit en hög sjukfrånvaro och detta även i barngrupperna. Detta har försvårat att följa upp varje barns lärande. Det är speciellt föräldrasamtalen och reflektionstillfällena som blivit påverkade.

Alla förskolor arbetar systematisk med sin verksamhets kvalitet. Ett önskemål är att ytterligare vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtgärder

Fortsatt arbete med att tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet på flera nivåer, förskollärare/arbetslag, rektor samt huvudman.

Kollegialt utbyte i rektorsgruppen gällande att hitta förfinade arbetsformer som underlättar förskollärarnas/arbetslagets arbete i att följa upp och utvärdera verksamheten.

1.5.3.2 Grundskola

Nuläge och resultat

Frågan om bedömning och betygssättning har en lång tradition av stigmatisering för samtliga aktörer. Fokus har legat på slutprodukten, meritvärden och poäng, mer än hur professionen faktiskt hamnade i sin bedömning. Bedömning av en elev är en subjektiv process. Betygssättning är också myndighetsutövning. All bedömning i någon form är subjektiv. Målsättningen för Enköping kommuns skolor är att skapa en transparens som möjliggör ständig förbättring gällande att bedöma och sätta betyg.

För att komma åt det faktiska nuläget, vilket är avgörande för att lyckas med en förändringsprocess, behövs ett tillåtande klimat. Grundskolans kvalitetsredovisningar beskriver ett medvetet och faktiskt nuläge vilket är en förutsättning för vidare utvecklingsarbete.

Analys

Ord är makt och möjliggör således förändring om orden kopplas till faktisk verksamhet. Under 4 år har deviserna ”Bra verksamhet har inte med tur och tillfällighet att göra”, ”Personligt ansvar för uppkommet resultat” samt ”Bedömning för lärande” på ett eller annat sätt varit utgångspunkt för dialog kring verksamhetsförbättring. Det har resulterat i vårt val att se progression som mått på kvalitet och det har även legat till grund för den centrala rättningen samt ”Ämneskollen”.

Enköping kommuns grundskolor har kommit olika långt vad gäller bedömning för lärande. Samtliga enheter arbetar systematiskt och medvetet med frågan; från universitetsutbildning för lärarna till systematisk dialog på enheten. En samlad bild är att samtliga grundskolor har en tydlig process gällande betyg och bedömning – en process som leds av rektor och som följs upp av verksamhetschef. Den processen behöver utvecklas och kommuniceras med de som blir bedömda; eleverna. Att misslyckas är inget statistiskt tillstånd men det kan lätt bli det om

grundskolan inte benämner det faktiska nuläget. Tillit är även här avgörande för grundskolans framgång.

Pedagogernas bedömningskompetens är i ständig utveckling. Under fyra års tid har grundskolan vridit fokus från det faktiska resultatet vid slutet av läsåret till att låta analys, i formativ anda, under året ligga till grund för de åtgärder som leder fram till resultatet.

Åtgärder

Grundskolans strategier och kultur i frågan om bedömning och betyg är väl utformade. Arbetet med att medvetandegöra eleverna om vad som förväntas och den egna möjligheten att påverka hur jag når det som förväntas, har fortsatt fokus såväl i rektorsgruppen som ute på enheterna.

Elevers delaktighet i såväl *Vad?* som *Hur?* behöver utvecklas än mer.

1.5.3.3 Gymnasium

Nuläge och resultat

Se kapitel "Kunskaper".

Analys

Se kapitel "Kunskaper".

Åtgärder

Se kapitel "Kunskaper".

1.5.3.4 SoU

Nuläge och resultat

För SoU rapporterar enbart **modersmål** under denna rubrik.

Enheten arbetar under året med kompetensutbildning utifrån Skolverkets allmänna råd: Betyg och betygsättning tillsammans med texter och utbildningsfilmer. Rutiner finns för betygsarbetet där visstidsanställd lärare sätter betyg tillsammans med enhetschef.

Analys

Modersmållärare har olika lång erfarenhet av att göra bedömningar, dokumentera i ämnesmatriser och göra tolkningar utifrån läroplanens kunskapskrav. Även i ämnet modersmål ska eleven ges möjlighet till att utveckla eget växande ansvar för sina studier. Elevernas kunskaper i sitt modersmål varierar beroende på om eleven har tidigare skolbakgrund från sitt hemland eller en bakgrund i svensk skola och hur aktivt språket är i elevens hem.

Aktivt deltagande i utbildningssatsningar ska bidra till att bedömningar och betyg utförs likvärdigt och med god kvalitet. Vi har många elever med olika skolbakgrund. Det är ett viktigt uppdrag att utmana varje elev till sitt allra bästa jag även i undervisning i sitt modersmål.

Åtgärder

Arbetet ska fortsätta i enheten med utbildning om läroplanens kunskapskrav och ifyllande av ämnesmatriser för alla modersmållärare. Tid ska ges för kollegiala diskussioner och utvärderingar om kunskapskraven och gemensamma bedömningar. Lärare med legitimation ska ges möjlighet att delta i den centrala rättningen av nationella prov. Tills vidare fortsätter det dubbla betygsarbetet för lärare med visstidsanställning i den form som bedrivs nu, även om modersmållärare, med rätt behörighet och utbildning, i framtiden ska kunna ta över den uppgiften.

1.6 Förskoleklass

Nuläge och resultat

Förskoleklassen är en obligatorisk del av grundskolan men fortsatt en egen skolform. Vad förskoleklassen faktiskt haft för syfte har tolkats olika runt om i landet. Enköpings kommun har ett samlat grepp på "Vad" och "Hur" gällande förskoleklass. Arbetet med Bornholmsmodellen och valda delar av skolverkets material "Hitta språket!" är nu inarbetat på samtliga skolor och ger tillsammans med lokala allmänna råd en bra gemensam bas för fortsatt arbete. De centralt anordnade nätverksträffarna ger en bra möjlighet till lärande över skolgränser. Vårens fokus har för nätverket varit Skolverkets moduler - "Följa och främja lärande i förskoleklass".

Senaste åren har förskoleklasserna ökat i storlek, elevantal, vilket är en utmaning såväl personellt som lokalmässigt.

Analys

Ett samlat grepp finns för förskoleklassen i arbetet för att tidiga insatser också ska ge tidiga och varaktiga resultat. Progressionen utifrån Bornholmsmodellen är god och ger en tydlig bild och ett tydligt nuläge vid överlämnandet till årskurs 1.

Arbetet med tidiga insatser gällande språklig medvetenhet är framgångsrikt.

Åtgärder

Kommande läsår implementeras insatser i förskoleklass gällande matematik. Materialet har tagits fram tillsammans med ledande forskare inom området och syftar till att skapa medvetenhet inom området.

Med förändringar av vissa skolors lokalisering räknar grundskolan med mer luft i det rumsliga skolsystemet.

1.7 Fritidshemmet

Nuläge och resultat

Enligt skolverket deltar nationellt sett 85 % av eleverna i åldern 6-9 år i fritidshemmets undervisning och 38 % av personalen i fritidshem har fått lärarlegitimation med behörighet att undervisa i fritidshem.

Denna bild överensstämmer med Enköpings kommun. På vissa enheter arbetar personal med akademisk utbildning för uppdraget medan andra enheter saknar denna profession. Organisation och förutsättningar för att bedriva god undervisning på fritidshemmen varierar inom kommunen. Fritidshemspersonalen beskriver en känsla av "underläge" gentemot skolan;

att den tid eleverna befinner sig i fritidshemmet inte räknas "lika mycket", vilket kommer till uttryck i dilemman i form av resurser och undervisning.

Fritidshemmet fick ett eget kapitel i läroplanen 2016, där uppdraget om att kompensera och komplettera skolan lyftes fram. Under läsåret 2019/2020 genomfördes en central fortbildning för fritidspedagoger i kommunen där fritidshemmets uppdrag och undervisning behandlades. I fortbildningen diskuterades och omvandlades läroplanens text till praktik bland annat genom att definiera innebörden av fritidshemmets didaktik. Kursen resulterade i en beskrivning av uppdraget att arbeta i Enköpings kommuns fritidshem med syfte att öka kvalitén och skapa en enhetlig bas för denna verksamhet.

Analys

Den fortbildningsinsats som genomfördes bidrog till ökat fokus och intresse för fritidshemmets undervisning och uppdrag, på enhetsnivå och central nivå. Samtliga deltagare beskriver att fortbildningen varit utvecklande och har efterlyst ett fortsatt arbete. Under kursens gång ökade deltagarnas medverkan vid delgivning av aktiviteter, diskussioner och utbyten blev mer djupa och didaktiska. Kontinuiteten i fortbildningen och det öppna klimatet bland deltagarna var gynnsamt för utveckling av uppdraget och undervisningen i fritidshem.

I läroplanens kapitel 2:5, Övergång och samverkan, beskrivs att skola och fritidshem ska samverka runt *utbildningen*, för att "skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande" (Skolverket, 2018 s.14-15). Fortsatt fokus för denna verksamhet är att eftersträva utifrån nationella och interna faktorer, så som nationell analys av fritidshemmen, utbildningsgrad hos personal, ökande ansökningar om att delta i undervisningen, etc. Den möjlighet att utveckla och visa sina kunskaper som elever erbjuds i fritidshemmen, behöver bättre benämnas och tas tillvara.

Åtgärder

Vid en workshop i september 2020 kommer rektorsgruppen, med stöd av FoU-enheten, att arbeta med förväntningar på nästa del av den fortbildningsinsats som genomfördes 2019/2020.

En lärare per fritidshem alternativt pedagog i fritidshem erbjuds att delta vid kommungemensamma förstelärarträffar som FoU-enheten anordnar, med start vårterminen 2020.

I kommunens arbete runt kompetensförsörjning, i samarbete med bland annat Uppsala universitet, lyfts problematiseringar runt begränsad tillgång av akademiskt utbildade lärare i fritidshem. Möjligheter för kompetensförsörjning diskuteras.

En kommundoktorand arbetar med en avhandling där vägar för lärande i fritidshemmet undersöks genom en studie om matematikdidaktik i fritidshemmet. Planerad disputation är vårterminen 2022.

1.8 Helg- och nattverksamhet

Nuläge och resultat

Helg- och nattverksamheten är en omsorgsverksamhet. Omsorgen omfattar barn från och med ett års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

I helg- och nattverksamheten är i dagsläget de flesta av de inskrivna barnen i skolåldern. I verksamheten har fokus legat på att skapa en så hemlik miljö som möjligt med ett innehåll på kost, rörelse samt att ge stöd vid läxläsning. Värdegrundsfrågor har legat till grund i

innehållet av verksamheten och personalen utgår från vad barnen visar intresse för, vilket kan handla det som aktuellt pågår i samhället.

Helg- och nattverksamheten arbetar med samma mål som övriga förskolan. Det är en god kvalitet på det som erbjuds. Barn möter engagerade pedagoger där de har stort inflytande över den tid de är i verksamheten. Pedagoger planerar och analyserar upplägget så att det blir en balans mellan att låta barn vila och komma till ro, men även få nya erfarenheter och kunskaper utifrån läroplansmålen. Under hösten tillkommer flera yngre förskolebarn och då blir upplägget utifrån deras förutsättningar.

Analys

Personalen är viktiga vuxna förebilder för barnen. Då flera barn visat en motvilja till att göra sina läxor har personalen haft samtal om varför skolan är viktig för framtiden. Barn visar intresse för hur barn har det i olika delar av världen och att levnadsstandarden varierar. Tid för etiska diskussioner finns i verksamheten och många barn har mycket som de vill diskutera.

Åtgärder

Verksamheten ska tillämpa få mål och arbeta i temaveckor så att ett eller några områden i taget är aktuella. Detta för att skapa en röd tråd med början och slut.

1.9 Öppen förskola/familjecentrerat arbete

Nuläge och resultat

Den öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna, samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap, detta med Läroplanen som vägledning.

Det är vårdnadshavare som har ansvar för barnet när de vistas i verksamheten. Personalens uppdrag är att erbjuda en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som de kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen samt att "bygga broar" mellan besökarna.

Då öppna förskolan även har en funktion som familjecentral, med samarbete med parter som BVC, MVC och kuratorer från socialförvaltningen, som utgör ett team, har de parallellt med arbetet med målen i läroplanen följt och arbetat med de läns gemensamma mål som är uppsatta av FFFF (föreningen för främjandet av familjecentraler). Detta arbete sker på regelbundna "teamträffar" och under en planeringsdag varje termin. I detta ingår också en årlig enkät till familjer som möjliggör delaktighet och inflytande. Detta leds av en samordnare för Familjecentralen, en roll som just nu innehas av en förskollärare.

Analys

Då öppna förskolan faktiskt bedriver två parallella verksamheter har det varit en utmaning att följa och utvärdera båda dessa som i vardagen ofta flätas samman. Rektor upplever ändå att de har lyckats bra. Det svåraste är att få samarbetsparterna att vara ordentligt delaktiga i arbetet och vara införstådda i målen. Under våren genomfördes en ordentlig genomgång där det var hög närvaro och alla deltog i diskussionerna. Senare under våren avtog samarbetet med övriga i teamet på grund av rådande pandemi.

Besöksantalet har ökat sedan verksamheterna slogs ihop. Det har medfört att det har varit svårt att få till lugna platser och stunder.

Öppna förskolan och familjecentral är en komplex verksamhet. Det finns dock goda

arbetsformer för uppföljning, utvärdering och utveckling.

Det har varit en turbulent tid för Öppna förskolan med mycket olika flyttar och hopslagningar av verksamheter. Corona-pandemin orsakade stora förändringar i hur verksamheten kunde utövas.

Åtgärder

Hösten 2020 flyttar Öppna förskolan in i nya lokaler i Enögla förskola. I samband med detta byter även öppna förskolan namn till Enköpings öppna förskola. Dessa lokaler har en helt annan utformning och kommer att möjliggöra en annan uppdelning med ett generellt större lugn. Hur det fungerar att ha denna typ av verksamhet integrerad i en befintlig förskola kan ge uppslag till framtida förskolebyggnationer.

Familjecentralens arbete ska upprätthållas, så att samarbetet mellan parterna fortsätter att gynna Öppna förskolans besökare.

I och med flytt byter verksamheten chef. En överlämning behöver ske från nuvarande chef till efterträdande.

1.10 Gymnasiesärskolan

Läsåret 19/20 tog två elever studenten från gymnasiesärskolan.

Från att Individuella programmet och Nationella programmet inte haft något samarbete finns idag elever som undervisas på båda ställena. Personal arbetar flexibelt utifrån behov.

Gemensamma möten och planering kring både arbetsområden, men även enskilda elever, är vardag. Det kollegiala lärandet har utvecklats. Kort sagt, idag har vi en gymnasiesärskola med två inriktningar. I takt med detta har även elevernas resultat förbättrats. Mest synbart är det på det nationella programmet där programmet Hotell, Bageri och Restaurang bedrivs.

Som elev på ett nationellt gymnasiesärskoleprogram blir man betygsatt. På det individuella programmet får man enbart omdömen. Därför syns elevernas progression lättare på det nationella programmet.

Ett fokusområde är att arbeta med elevernas självständighet. Detta innebär att eleverna har individuella självständighetsmål att arbeta med. Elevernas trygghet och trivsel är ytterligare ett fokusområde. Samtliga elever uppger att de känner sig trygga och trivs på sitt program och i skolan.

Eleverna på det nationella programmet har APL hos måltidsservice i gymnasieskolans cafeteria och matbespisning. Detta tillsammans med allt mer och utökat samarbete med övriga program på WGY leder till att gymnasiesärskolans elever integreras på skolan och i arbetslivet. APL-platser är svårt att finna utanför måltidsservice, vilket är en stor utmaning.

Precis som övrig gymnasieskola har den pågående Corona-pandemin med distansundervisning och social distans haft konsekvenser för verksamheten. Även om gymnasiesärskolan åter öppnades i april stannade många elever hemma och undervisningen fick skötas på distans. Elever på det individuella programmet har mycket små möjligheter att hantera sådana situationer och blev därigenom drabbade. Anledning till att många stannade hemma beror på tillhörande av riskgrupper.

Båda inriktningarna har fyra-års planeringar för sina respektive verksamheter och dessa har arbetats fram under de senaste åren. Skolinspektionen har genomgående funnit arbetet fullgott.

Elevernas psykosociala mående är en faktor att hantera då de allra flesta, utöver intellektuell

funktionsnedsättning, även har tilläggsdiagnoser, oftast inom autismspektrum. Detta medför stora utmaningar för individ, grupp och personal.

Kompetensförsörjning är ytterligare en utmaning. Att rekrytera och behålla personal som dels klarar av uppdrag och som vill anta utmaningen att arbeta med en komplicerad målgrupp är mycket svårt.